

Arne Ivarsson

Hänt i Holaveden

Hösten 2009 avslutade jag mitt skrivande om Stavabygden – gränsbygden. Det omfattar 26 byar med människor, händelser, vägar, odling och bebyggelsehistoria under 400 år. Biblioteket i Ödeshög har nu lagt ut detta på nätet. Det finns också för utlåning att läsa för den som inte har dator.

Det var mina ögon som satte stopp för skrivandet då. Att läsa arkivhandlingar kräver pigga ögon. Mina ögon orkade inte längre. Jag var tvungen att sätta punkt. Men i begränsad omfattning kan jag ändå fortsätta med skrivandet.

I mitt källmaterial i datorn, har jag mycket som jag kan fortsätta att arbeta med. Många människoöden finns lagrade i min dator. Jag vill gärna berätta mera om människor och händelser som jag förut bara nämnt i korthet. Hur många berättelser det blir, det får vi se.

Dessa människoöden och händelser är både från äldre och nyare tid.

I mer än 40 år har jag samlat på uppgifter från gamla tider. Det har varit om händelser, om gammal folktro, om troll och spöken, men framför allt har jag velat berätta om människoöden.

Hör gärna av dig och lämna synpunkter på mina berättelser.

Jönköping i juni 2011

Arne Ivarsson
Kungsgatan 13,
553 31 Jönköping,
Tel 036/71 32 33
(arnei-1@hotmail.com)

Det hade skett genom att Jon påstods ha slagit Nils i huvudet med en tallrik vid ett gästabud i Boeryd.

När Nils kom hem från gästabudet hade han sagt: *Nog har jag varit på gästabud, jag fick hugg av Lasses måg i Mörstorp, Jon i Munkeryd. Nästa morgon sade han: Jag har inte orkat sova i natt av hugget jag fick.* När han med sina söner, Nils och Olof gick ut på dagens arbete blev han liggande och orkade inget. Några dagar därefter var han i Kleven på ett byte hos sin styvfader. Han red hem därifrån men därefter avled han.

Länsmannen Måns Haborsson, Måns i Åsa och Lasse i Haga som talade med honom dagen innan han dog hade frågat honom om han hade ont efter det hugg han fått med tallriken. Han hade då svarat *Nej, men jag har blod i mitt bröst, det har jag haft länge, jag tror det drager mig till döds, det får jag känna i morgon, jag får låta koppa mig.* Till sin hustru hade han också sagt *Lever jag år och dag så skyller jag inte Jon för min död, men dör jag förr, då skall han svara för min död.*

Vittnen intygade att det efter slaget mot huvudet varken syntes *blått eller blodigt*. Dessutom framkom det att Nils i Gudsbacka *för länge sedan blivit huggen i huvudet med ett svärd, och där togs då ut ben, och sedan läktes huvudet igen, till dess det nu på nytt blev slaget.*

Jon Jonsson i Munkeryd tillfrågades om han slog Nils i huvudet med tallriken. Jon svarade då: *Jag slog honom inte med tallriken, för han slog tallriken ur handen på mig, men med fingrarna slog jag honom i pannan.* Nils i Porsarp och Lasse i Getingaryd intygade detta. Anders i Kaxtorp som också var med i Boeryd berättade att Nils i Gudsbacka sagt till honom: *Jag har så ont i huvudet sedan 14 dagar att jag inte vet vad jag vill, och för några dagar sedan om natten blev jag kramad av ett troll mellan Törestorp och Boarp. Sedan har jag haft så ont att jag är alldeles fördärvad.*

Arvid i Bunnström och Jöns i Jordstorp vittnade och berättade samma. Kyrkoherden herr Jon i Gränna vittnade, att när han fått höra om Nils död hade han frågat hans närmaste om de kunde skylla Jon Jonsson för hans död. De svarade alla att det kunde de inte göra.

Vidare har sex ärliga dannemän, Lasse i Kopparp, Nils i Porsarp, Lasse i Öja, Lasse i Narbäck, Peder i Stava och Jon i Målskog, vittnat och sagt att de synat Nils i Gudsbacka efter att han dött och att på honom syntes *varken blått eller blodigt*.

Jon Jonsson tillfrågades om han *med lag och ed kunde värja sig*, att han icke vållat hans död. Jon svarade att det ville han göra, med tolvmannaed.

Den 9 oktober 1635 stod tinget åter i Reaby. Jon i Munkeryd med dessa ärlige och gode dannemän, Bengt i Svinåsen, Nils i Glasfall, Carl i Krokek, Bengt och Peder i Krokek, Lasse i Amundeby, Lindorm i Torp, Peder i Kaxbol, Lasse i Stavreberg, Håkan i Näteryd, Lasse i Holkaberg och Jöns i Stava, gjorde

ed på bok, och bad sig så Gud hjälpe till liv och själ, att Jon icke är vållande till Nilses död i Gudsbacken.

Därmed blev Jon i Munkeryd friad, till dess högre skäl finnas.

Arne Ivarsson